

Förrådsplanering och hantering – vårdhygieniska rekommendationer - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Syfte och omfattning

Syftet med denna rutin är att ge vägledning om hur förråd ska utformas och hanteras för att förhindra smittspridning. Rutinen omfattar all vård och omsorg inom Region Gävleborg.

Allmänt

För att kunna erbjuda god hygienisk standard och minimera risken för smittspridning och vårdrelaterad infektion behöver personal följa basala hygienrutiner så att materialet bibehåller sin renhetsgrad tills den används i patientnära arbete. För mer information se: [Översikt - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)

Ett välplanerat förråd ger förutsättningar för ett säkert arbetssätt hos personal och bidrar till att smittspridning förhindras. För mer information se: [BOV - Bygghälsa och Vårdhygien \(sfvh.se\)](#)

Ansvar och roller

Verksamhetschefen och vårdenhetschefen/enhetschefen ansvarar för att rutinen är känd och tillämpas inom verksamheten. Medarbetare ansvarar för att följa rutinen.

Beskrivning

Ren rutin

”Ren rutin” innebär att produkterna som används har processats, förvarats, hanterats och transporterats så att materialet är fritt från sjukdomsframkallande mikroorganismer. Exempel på produkter är:

- Flergångsprodukter som är rengjorda och desinfekterade i en kontrollerad process, till exempel rondskålar och instrument. Efter en kontrollerad process i diskdesinfektor har produkterna enligt internationell benämning genomgått ”high level disinfection”. Dessa material benämndes tidigare som höggradigt rena.
- Engångsprodukter som är fabriksrena och tillverkade i kontrollerad miljö, till exempel kompresser och förbandsmaterial.

Ren rutin används vid kontakt med hel slemhinna, vid rengöring och behandling av akuta ytliga sårskador samt rengöring och behandling av kroniska sår som redan är kontaminerade.

Steril rutin

Vid "steril rutin" används sterilt material där samtliga mikroorganismer inklusive sporer har avdödats. För att uppnå denna renhetsgrad ska material rengöras, desinfekteras och slutligen steriliseras.

Steril rutin används då hud eller slemhinna penetreras, för att undvika att mikroorganismer tillförs till steril vävnad. Exempel då steril rutin används utanför operationsenhet är mindre kirurgiska och gynekologiska ingrepp.

Olika förpackningar

- Produktförpackning är en skyddande förpackning för produkten.
- Avdelningsförpackning är en skyddande förpackning för produktförpackningarna av samma slag.
- Transportförpackning är ett skyddande emballage under transport av avdelningsförpackningar med samma produktinnehåll.

Lokal och utformning

- Lokalerna ska vara ändamålsenliga för det material som förvaras där.
- Handdesinfektion ska placeras på den mest lämpliga platsen för att underlätta handdesinfektion vid entrén till förrådet. Det ska även finnas tillgång till ytdesinfektion (med tensider, rengörande effekt) samt torkduk.
- Material ska förvaras på hyllor eller i skåp i ett rum med stängd dörr. Rummet ska inte vara ett genomgångsrum.
- Material får inte förvaras på golvet.

- Förråden ska vara översiktliga och rymliga så att material kan förvaras i avdelningsförpackningen.
- Produktförpackningar ska i den största möjliga mån inte vidröras annat än i samband med transporten till patienten/undersökningen.
- Produkter av olika renhetsgrader ska förvaras åtskilda. Om de måste förvaras i samma skåp placeras material med högre renhetsgrad ovanför material med lägre.

Sterilt förråd

- Sterilt material ska skyddas från direkt solljus och fukt samt förvaras dammfritt i enskilt förråd eller i stängda skåp eller lådor.
- inga andra produkter än just sterila ska förvaras här, om detta inte är möjligt kan det sterila materialet förvaras bakom stängda luckor i ett förråd där rena produkter förvaras

Avemballering

Avemballering och öppnande av transportförpackningar ska ske i separat utrymme med tillgång till handfat och handdesinfektion. Under avemballeringen ska plastförkläde användas.

Påfyllning

- Innan påfyllning/omplacering sker ska händerna desinfekteras.
- För att säkerhetsställa att produkternas renhetsgrad har bibehållits under transporten är det viktigt att kontrollera att alla förpackningar är hela och rena
- Berör produktförpackningarna så lite som möjligt.
- Se till att det äldsta materialet tas bort först och nyaste sist.
- Hållbarhetsdatum ska kontrolleras kontinuerligt.

Uthämtning av material

- Händerna ska vara nydesinfekterade och torra vid uttag av material
- Materialet tas från "rätt håll" så det äldsta tas först
- Kontrollera utgångsdatum på produkten
- Transportera produkten till patienten på ett hygieniskt sätt genom att exempelvis använda en bricka/rondskål/vagn
- Öppnade produktförpackningar får aldrig läggas tillbaka i förrådet.

Närförråd

Exempel på närförråd är vagnar med material som står i korridorer och behandlingsrum. Punkterna nedan kan också användas vid användning av

väska/låda vid hembesök. Detta för att säkerställa att materialet bibehåller sin renlighet under transport/förvaring:

- Handdesinfektion ska placeras i nära anslutning till närförrådet
- Händerna ska alltid vara nydesinfekterade när materialet på/i närförrådet vidrörs
- Förvara så lite material som möjligt i närförrådet
- Om möjligt, låt materialet ligga kvar i avdelningsförpackningen
- Organisera närförrådet så du kan ta det du behöver utan att vidröra annat material
- Städa, rengör och desinfektera närförrådet minst en gång i veckan
- Kontrollera utgångsdatum på produkterna regelbundet

Städning och rengöring

- Öppna hyllor och torkas rena i samband med påfyllning, dock minst en gång i månaden. Det är fördelaktigt att använda ytdesinfektion (med tensider, rengörande effekt) så hyllan torkar snabbt och materialet kan ställas tillbaka.
- Tagytor som t.ex. dörrhandtag och handtag till lådor torkas rent minst en gång i veckan.
- Golvet städas 1-2 gånger i veckan.

Plan för kommunikation och implementering

Kvalitetssamordnare utses till extrauppföljare och ansvarar för att rutinen sprids inom berörda verksamhetsområden. Kvalitetssamordnare informerar Verksamhetschef och Vårdenhetschef om rutinen och dessa ansvarar för att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas. För kommunal vård och omsorg kommuniceras rutinen via mail till MAS/MAR i kommunerna och sprids sedan till berörda chefer som sedan ser till att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas. För privata hälsocentraler skickas uppdatering av rutin till Hälsovals funktionsbrevlåda (halsoval@regiongavleborg.se) och sprids därifrån vidare till chefer som ser till att rutinen blir känd, implementerad och tillämpas.

Dokumentinformation

Dokumentet har arbetats fram av Vårdhygien.

Referenser

Dokumentnamn	Plats
BOV - Bygghälsa och Vårdhygien (sfvh.se)	Sfvh.se

Beskrivning

Dokumentnamn: Förrådsplanering och hantering – vårdhygieniska rekommendationer - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

5(5)

Dokument ID: 09-82417

Giltigt t.o.m.: 2024-09-22

Revisionsnr: 7

Dokumentnamn	Plats
Standard - Handbok för grundläggande rekommendationer för lagerhållning, hantering och transport av sterila medicintekniska produkter inom hälso- och sjukvård, tandvård och djursjukvård SIS-TR 57:2020 - Svenska institutet för standarder, SIS	Sis.se
Översikt - Vårdhandboken (vardhandboken.se)	Vardhandboken.se

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet